

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מ"ג ות"ת

ו' בתשרי תשפ"ו
28 בספטמבר 2025

חוזר המערך המסייע ללומדים במוסדות ההכשרה להוראה - שנה"ל תשפ"ו

בכל מקום שנכתב בלשון זכר הכוונה היא גם לנקבה

מבוא

המערך המסייע נועד להגדיל את מספר הסטודנטים האיכותיים המתכשרים להוראת מקצועות בהם קיים מחסור במורים, ולסייע במידת האפשר לסטודנטים אלה במימון לימודיהם באמצעות **מענק מותנה ומלגת מעורבות חברתית** בכפוף לתנאים המפורטים במסמך זה. בטבלה ב' בסוף החוזר מרוכזים התוכניות וסכומי המענקים והמלגות המאושרים לשנה"ל תשפ"ו.

א. מענקים מותנים

להלן פרוט המענקים המותנים בשנה"ל תשפ"ו, לסטודנטים חדשים ולסטודנטים ממשיכים, כמו גם התנאים וההליכים הנדרשים למימושם. מספר המענקים המותנים וגודלם, נקבע לפי תכניות ההכשרה **ובכפוף למסגרת התקציבית בתקנה**.

1. פירוט קבוצות הסטודנטים הזכאים למענקים מותנים

1.1 סטודנטים הלומדים לתואר ראשון בהוראה (B.Ed.) העומדים בכל תנאי הקבלה, ומשתייכים

לפחות לאחת הקבוצות הבאות והיקף לימודיהם כנדרש בסעיף 1.1.5

יובהר: סטודנטים אשר בשנה א' לא עמדו בתנאי הקבלה, לא יהיו זכאים גם בשנתונים ב' ואילך.

- 1.1.1 **מתכשרים להוראת המקצועות המפורטים בטבלה א' בכל מסלולי הגיל**
- 1.1.2 **מתכשרים להוראה בתוכניות רשותיות או תוכניות ייעודיות במענה לצמצום חסרי מורים המפורטות בטבלה ב'**
- 1.1.3 **מתכשרים להוראה בתוכניות שהוגדרו "ייחודיות" ע"י משרד החינוך או כנותנות מענה ליעד מוגדר של משרד החינוך.**
- 1.1.4 **מתכשרים להוראה במסלול יסודי, שנה א' התמחות "חינוך יסודי" קוד 749 (מערך מסייע לשנתון ב' ייבחן לקראת תחילת שנת הלימודים תשפ"ז)**
- 1.1.5 **מתכשרים להוראה במסלול ההכשרה לגיל הרך (קוד מסלול 12) שנה א' בלבד תשפ"ו.**
- 1.1.6 **מתכשרים להוראה במסלולים לחינוך מיוחד: 51, 65 התמחות חינוך מיוחד בלבד - קוד התמחות 72 שנה א' בלבד**
- 1.1.7 **היקף לימודיהם בתכניות הנ"ל בכל אחת מהשנים א-ג בהן ניתן המענק המותנה, כולל התנסות בהוראה, לא יפחת מ-24 ש"ש. בתוכניות ה-4 שנתיות ו-20 ש"ש בתכניות התלת שנתיות (פיילוט תלת שנותי)**

1.2 סטודנטים הלומדים לתואר שני משולב תעודת הוראה (M.Teach.) ועומדים בכל התנאים הבאים:

- 1.2.1 **עומדים במלוא תנאי הקבלה ללימודים בתכנית (סטודנטים המחויבים בלימודי השלמה בהיקף העולה על 8 ש"ש, כתנאי לקבלתם לתכנית, אינם זכאים למענק מותנה, עד להשלמת חובותיהם).**
 - 1.2.2 **סטודנטים בתכנית הלומדים בשנה ב זכאים למענק מותנה רק אם הם מתמחים בהוראת מקצועות נדרשים, המפורטים בטבלה א'.**
 - 1.2.3 **היקף הלימודים בכל שנה בה ניתן המענק המותנה לא יפחת מ-15 ש"ש.**
- **הערה: תינתן קדימות לקבלת מענק מותנה לבעלי תואר אקדמי במקצועות המפורטים בטבלה א'.**

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

1.3 סטודנטים בעלי תואר אקדמי הלומדים לתעודת הוראה בלבד, המשתייכים לאחת הקבוצות הבאות ועומדים בכל התנאים הבאים:

- 1.3.1 מתכשרים להוראת המקצועות המפורטים בטבלה א'
או: מתכשרים להוראה באחת התכניות הרשותיות או התוכניות הייעודיות במענה לצמצום חוסרי מורים המגייסות אוכלוסיות חדשות להוראה, או מכוונות למקצועות בחוסר המפורטות בטבלה ב'. **או סטודנטים בתוכניות ייחודיות שאושרו ע"י משרד החינוך.**
- 1.3.2 ממוצע הציונים בתואר האקדמי - 75 ומעלה.
- 1.3.3 תינתן קדימות לבעלי תואר אקדמי במקצוע ההוראה.
- 1.3.4 היקף הלימודים בשנת קבלת המענק המותנה **לא יפחת מ- 15 ש"ש**. המענק והמלגה יינתנו באופן חד פעמי לתקופת לימודי התעודה (גם אם הלימודים נמשכים כשנתיים)

2. מידע לסטודנטים לגבי המענק המותנה

על המוסד המכשיר להעביר לסטודנטים המעוניינים במענק המותנה את המידע שלהלן:

- 2.1** המענק המותנה הוא כהלוואה בנקאית לכל דבר. סטודנט המקבל הלוואה יחתום על שטר התחייבות לבנק. **רצ"ב נספח ב**
- 2.2** ההלוואה תהפוך למענק בתנאי שהסטודנט יסיים את לימודיו בהצלחה ויעבוד במערכת החינוך מספר שנים ובהיקף כמפורט להלן ונתוני העסקה שלו יהיו מדווחים במערכות של משרד החינוך:

2.2.1 עבור הלוואה בסך 5,800 ₪ נדרשת שנת עבודה אחת כנגד כל שנת הלוואה בהיקפי המשרה שלהלן:

- בשנה הראשונה עבודה בהיקף של 1/3 משרה לפחות
- בשנתיים שלאחר מכן עבודה בהיקף של 2/3 משרה לפחות

2.2.2 עבור הלוואה בסכום העולה על סך 5,800 ₪ נדרשת שנת עבודה אחת כנגד כל שנת הלוואה בהיקף של 2/3 משרה לפחות בכל שנה:

2.3 אין בקבלת ההלוואה משום התחייבות של משרד החינוך להעסיק בפועל בהוראה את בוגר תוכניות ההכשרה. האחריות על ההשתלבות בעבודה בהוראה מוטלת על מקבל ההלוואה.

2.4 אם הסטודנט לא יעמוד בתנאים להפיכת הלוואה למענק, ההלוואה תוגש לפירעון, כמפורט בשטר ההתחייבות של הבנק, שעליו הוא חתם.

2.5 אם קיימת סתירה בין האמור בחוזר זה לבין שטר ההתחייבות לבנק, הכתוב בשטר ההתחייבות לבנק קובע.

2.6 ההלוואה תשמש את הסטודנט לתשלום שכר לימוד בלבד.

2.7 על מנת שההלוואה תהפוך למענק, על הסטודנט לעמוד בתנאים הבאים:

2.7.1 אישור סיום לימודים וזכאות לתואר אקדמי ו/או לתעודת הוראה, בהתאם לתכנית ההכשרה להוראה שזיכתה באפשרות לקבל את המענק המותנה.

2.7.2 העסקה בהוראה באחד ממוסדות החינוך הרשמיים או המוכרים שאינם רשמיים שבפיקוח משרד החינוך, אשר מדווחת במערכות משרד החינוך כחלק ממצבת המורים התקנית במוסד החינוכי, בהיקף ובמשך התקופה שפורטו בשטר ההתחייבות לבנק.

יובהר כי ההכרה בעמידה בתנאי ההלוואה לצורך מתן פטור להחזר ההלוואה, תיעשה להעסקה משנת ההתמחות ואילך.

2.7.3 היתר עבודה פרטית/נוספת לעובדי הוראה

מצ"ב הקישור בנושא:

היתר עבודה פרטית/נוספת לעובדי הוראה

על מקבל ההלוואה להעביר את האישורים כמפורט לעיל. לגבי עדי פחימה, מרכזת הלוואות מותנות, באגף בכיר כוח אדם בהוראה, את המסמכים הבאים:

פרטי התקשרות: עדי פחימה, דוא"ל: adifa@education.gov.il

טל': 073-3935127 פקס: 073-3935185 מענה טלפוני יינתן בימים א', ג', ד', בין השעות 09:00-12:00 יובהר כי אין לפנות ולהפנות סטודנטים לגבי עדי פחימה בכל נושא הקשור לקבלת ההלוואה, אלא רק בנושא הפיכת ההלוואה למענק.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

לברור נושאים הקשורים בקבלת ההלוואה יש לפנות תחילה לממונה על הנושא במכללה בה לומד הסטודנט. ראה נספח 1 המצ"ב, ובו שמות הממונים במכללות.
במקרים בהם לא ניתן המענה הנדרש על ידי המכללה, ניתן לפנות לגב' סימה בורכוב, דוא"ל simabo@education.gov.il טלפון : 073-3931339

3. אופן ביצוע ההלוואה

מערך ההלוואות מיושם באמצעות בנק מסד, שזכה במכרז החשב הכללי.

3.1 לקבלת ההלוואה על הסטודנט לפנות ישירות לאחד מסניפי הבנק, עם אישור הזכאות שיימסר לו על ידי מוסד ההכשרה.

3.2 על מוסד ההכשרה למסור את אישור הזכאות האישית לידי הסטודנט, כשהוא חתום על ידי מורשה חתימה במנהל עו"ה, ומאושר ע"י מוסד ההכשרה בחלק המתאים בטופס (חלק ג). יש להחתים את הסטודנט על קבלת האישור בציון תאריך המסירה.

3.3 **תוקף האישור הינו 45 יום בלבד, לאחר מכן יפוג תוקפו. האגף לא יאריך את התוקף מעבר לתאריך הנקוב בגוף האישור.**

לקבלת ההלוואה המותנית על הסטודנט להביא עמו לבנק: אישור הזכאות, תעודת זהות, ערב אחד.

3.4 **כספי ההלוואה המותנית יופקדו ישירות לזכות חשבונו של הסטודנט ולא לזכות חשבון המוסד.**

4. נוהל אישור מענק מותנה

המוסד המכשיר יעביר ממשק לומדים לאגף, לא יאוחר מ - 1.12.2025, ולמתחילים בסמסטר ב' לא יאוחר מ - 1.2.2026. על הממשק לכלול את נתוני הלומדים וסימון הבקשות להלוואה מותנית לסוגיה, שאותן ביקשו הסטודנטים בעת הרישום ללימודים.
במהלך סמסטר ב' תועברנה למוסד המכשיר הודעות המיועדות לסטודנטים שביקשו הלוואה מותנית, על זכאות להלוואה ושיעורה, או דחיית בקשתם.
הערה: בשלב זה יעבירו מוסדות הכשרה אוניברסיטאיים את הממשק בקובץ אקסל, שיועבר אליהם על ידי מינהל עובדי הוראה.

5. **נוהל טיפול המוסדות האקדמיים בהלוואות מותנות שלא מומשו במועד התיקוף- רצ"ב נספח ג**

ב. מלגות מעורבות חברתית

1. קבלת מלגה מחייבת גם נטילת הלוואה מותנית.

ניתן לקבל מלגה אחת בכל שנת לימוד. אין כפל מלגות.

המלגות עבור הלומדים בתוכניות הכשרה ייחודיות או בתוכניות הגיוס הייעודיות כפופות לתנאים שיפורטו בתבחינים ייעודיים שיפורסמו במהלך שנת הלימודים.
המלגות במסגרת הקולות הקוראים או התוכניות שיצאו במסגרת התוכנית האסטרטגית יפורסמו בחוזר נפרד

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

טבלה א- מקצועות נדרשים למערכת החינוך

<u>קוד התמח</u>	<u>התמחות</u>	<u>תחום לימוד</u>
62	אנגלית	<u>עיוני ++</u>
32	לשון עברית	
87	מתמטיקה	
933	הוראת מתמטיקה	
624	עברית (חינוך לשוני)	
984	עברית- אוריינות ושפה	
477	תנ"ך-בי"ס כללי	
663	חינוך בגיל הרך – שנתון א	
749	חינוך יסודי – שנתון א	
72	חינוך מיוחד – סדיר בלבד – מסלולים 51, 65 – התמחות 72 בלבד – שנתון א	
751	הגנת סייבר	<u>מקצועות טכנולוגיים</u>
747	מידע ונתונים	
133	אדריכלות / בניה	
135	אלקטרוניקה	
137	חשמל	
431	תחבורה מתקדמת	
414	ביוטכנולוגיה	
796	מכונות	
722	אדריכלות	
818	תעשייה וניהול	
900	הנדסת תוכנה	
882	תקשוב	
81	ביולוגיה	<u>מדעים</u>
19	הוראת המדעים	
937	הוראת מדעי המחשב	
95	מדעי המחשב	
427	חקלאות לימודי הסביבה	
635	טבע	
434	מדע וטכנולוגיה	
637	מדעי החיים	
638	מדעי הטבע	
83	טבע/ביולוגיה/כימיה/פיסיקה	
315	מדעים	
89	פיסיקה	<u>מדעים +</u>
85	כימיה	
107	מוזיקה	<u>מוזיקה</u>

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

טבלה ב - הלוואות מותנות ומלגות לשנה"ל תשפ"ו

התכנית	סכום מענק מותנה	מספר ההלוואות המקסימלי	
סטודנטים הלומדים בתכנית רום (מצויינים)	5,800	3	
מתכשרים להוראה במסלול חינוך ביסודי שנה א' – התמחות מס' 749	5,800	1	
מתכשרים להוראה במסלול ההכשרה לגיל הרך (קוד מסלול 12) שנה א' בלבד	5,800	1	
מתכשרים להוראה סדירים בהתמחות חינוך מיוחד במסלולים 51, 65 שנה א' בלבד	5,800	1	
מתכשרים להוראת מקצועות נדרשים לפי טבלה א'	5,800	3	
<u>הסבת אקדמאים למקצועות נדרשים ותוכניות יעודיות לטיפול במחסור במורים</u>			
מתכשרים להוראת מקצועות נדרשים לפי טבלה א'. למגזר הממלכתי הכללי בלבד : מקרא/תנ"ך, מחשבת ישראל ותרבות ישראל, תושב"ע	5,800	1	
הכשרה מרוכזת	11,500	1	
מהנדסים להוראה	5,800	1	
הנדסאים להוראה	5,800	3	
תוכניות שירות לאומי ממשיכים שנה ב' וג' מתכנית הפילוט ללומדות בשנים ב' ג' בלבד (למקצועות חוסר בלבד)	5,800	3	
אנשי קבע אקדמאיים במסגרת הקול הקורא להכשרת משרתי חיל האוויר בתפקידי הדרכה	11,500	1	מלגה חברתית בהתאם לקול הקורא
תוכניות הכשרה יעודיות בשיתוף צה"ל ליוצאי חילות מודיעין וטכנולוגיה ומשרתי הדרכה	11,500	1	
תוכנית הסבת יועצים m.a תוך כדי עבודה, מלגות במשך שנתיים	8,000	2	
מתכשרים להוראה במסגרת הקולות הקוראים שיצאו בתוכנית האסטרטגית לצורכי מורים יפורסמו בחוזר נפרד			
<u>תוכניות רשותיות ותוכניות בשיתוף רשויות</u>			
תכניות בשיתוף רשויות מקומית	5,800	1	
הסבת אקדמאים למקצועות המדעים או אנגלית – במסגרת תוכניות רשותיות או תוכניות מעטפת איזוריות	11,500	1	
דוקטורנטים להוראה	8,000	1	
הכשרה להוראה לעובדי חינוך	5,800	1	
<u>תואר שני בהוראה M.Teach</u>			
סטודנטים בשנה א' - בכל ההתמחויות.	5,800	1	
סטודנטים בשנה ב' – רק בהתמחות להוראת מקצועות נדרשים על פי טבלה א'. למגזר הממלכתי הכללי בלבד : מקרא/תנ"ך, מחשבת ישראל ותרבות ישראל, תושב"ע	5,800	1	

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

תכניות ייחודיות			
צוות (הטובים להוראה),	5,800	1	
הי-טק להוראה	11,500	1	
תכנית רביבים, לצורכי מורים במדעי הרוח	8,000	4	
תכנית אופקים	5,800	4	
תכנית נחשונים	8,000	4	
תכנית ולדורף	5,800	1	
אמיתי בר אילן	5,800	1	
אקדמיה הפוכה	5,800	1	
התוכנית הרב תחומית	5,800	1	
יוטוגויה	5,800	1	
לראות את הקולות	5,800	1	
מג"ל להוראה, לקויות שפה לבוגרי מג"ל	5,800	1	
שלוחי חב"ד	5,800	1	
ערביסטים	5,800	1	

בברכה,

עדי קורסיה

מנהל אגף א' תקציב מינהל עובדי הוראה

ד"ר לילי רוסו

מנהלת אגף הכשרה אקדמית וקשרי מל"ג ות"ת

העתיקים:

ד"ר איריס ביטון, סמנכ"לית ומנהלת מינהל עו"ה
 גב' סוניה פרץ, סמנכ"לית ומנהלת אגף בכיר לכוח אדם בהוראה
 גב' דליה מזרחי, סגנית מנהלת אגף בכיר לכוח אדם בהוראה
 גב' עדי פחימה, מרכזת הלוואות מותנות, כא"ב
 גב' סימה בורוכוב, מרכזת, תקציב ומינהל, מינהל עו"ה
 גב' לימור ניסני, מרכזת בכירה, תקציב ומינהל, מינהל עו"ה

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

נספח א

הממונים במכללות – מענק מותנה				
	מכללות אקדמיות	שם	טלפון	מייל
1	דוד ילין	אונית נאור	02-6558108	onitnaor@DYELLIN.AC.IL
2	אוהליו	אלינור שיבי	04-8181232	elinora@telhai.ac.il
3	סכנין	סאמיה יאסין	04-9058010	Ysamia@Sakhnin.ac.il
4	אלקאסמי	בלאל אבו מוך	04-6286730	bilala@qsm.ac.il
5	גורדון חיפה	אורטל גנות	04-8590168	ortal@Gordon.ac.il
6	אורט בראודה	דלית כרמל	04-9901975	DalitC@braude.ac.il
7	אורנים	מיה כידן	04-9838788	maya_k@oranim.ac.il
8	ערבים חיפה	סאלם סקר	04-9515595	sakerm@arabcol.ac.i
9	וינגייט	מירה צרויה	09-8639276	zruya_m@wincol.ac.il
10	בית ברל	פרידה אגמי	09-7476387	frida@beitberl.ac.il
11	לוינסקי	אפרת בן משה	03-6902431	efratb@levinsky.ac.il
12	קיבוצים ואו"ט	יוסי טולדנו	03-6902307	Yosi.Toledano@smkb.ac.il
13	קיי באר שבע	לינוי עובדיה	08-6402716	linoyo@kaye.ac.il
14	הרצוג	רונית מוסקוביץ	073-2730700	ronitm@herzog.ac.il
15	אפרתה	אורנית יונה	02-5651904	oranit@emef.ac.il
16	מכללה ירושלים	איטה גרוס	02-6750920	sachar@Michlalah.edu
17	שאנן חיפה	הניה ארנון	04-8780013	arnonh@shaanan.org
18	גבעת וושינגטון	בת שבע הרוש	08-8511900	batiaz@washington.ac.il
19	אורות ישראל-אלקנה	חנית כץ	03-9061208	hanit@orot.ac.il
20	אורות ישראל-רחובות	יאיר מעצרי	08-9485650	yair@orot.ac.il
		עינב לוי	08-9485675	einav@orot.ac.il
21	תלפיות	ברכה אלפי	03-5128538	bracha_a@talpiot.ac.il
22	חמדת הדרום	מירי כרמי	08-9937661	lishka@hemdat.ac.il
23	בית רבקה	בתייה דן	03-9602345	dan_b@rivka.org.il

נספח ב

לתשומת לב: הסטודנטים חותמים על החוזה כאשר הם פותחים חשבון בבנק מסד.
הפצת החוזה למכללות ולאוניברסיטאות לידיעה בלבד.

חוזה בנק
מסד-docx.pdf

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל עובדי הוראה
האגף להכשרה אקדמית קשרי מל"ג ות"ת

נספח ג

הנדון: נוהל טיפול המכללות בהלוואות מותנות שלא מומשו במועד התיקוף

מענקים/הלוואות מותנים נועדו לסייע לסטודנטים בתשלום שכר הלימוד. המינהל משקיע מאמץ רב בהשגת התקציב לנושא כמו גם בהנפקת אישורי זכאות לסטודנטים, המועברים במרוכז לכל מכללה.

המכללה מתבקשת להודיע לסטודנטים על זכאותם ולמסור להם את אישור הזכאות. באישור מפורט מה על הסטודנט לעשות כדי לקבל את המענק המותנה, וכן המועד האחרון למימוש זכאותו. לאחר מועד זה פג תוקף אישור הזכאות ולא ניתן לקבל את המענק המותנה בשנה זו.

לצערנו, מדי שנה פונים אלינו סטודנטים רבים, שלא מימשו את זכאותם במועד ומבקשים להאריך את תוקפו של האישור, מטעמים שונים. הליך זה של פניית סטודנטים ישירות אלינו אינו נכון מהסיבות הבאות: תקציב המענקים שלא מומשו במועד מועבר לסטודנטים בתכנית אחרת, ואינו "נשמר" לטובת סטודנטים שלא מימשו זכאותם; הפנייה הישירה אל הממונה במשרדנו מקשה על הטיפול בבקשות ומעכבת לעיתים את התשובה, הן בשל מספרן הרב והן בשל העובדה שאין לנו היכולת לבדוק את הטענות והסיבות שמעלים הסטודנטים, שחלקן לפחות בוודאי מוצדקים.

על כן, אנו מבקשים מכל מכללה שתרכז את הטיפול בסטודנטים שזכאים למענק, כדי לסייע להם לממשו, כולל טיפול בבקשות של סטודנטים שלא עמדו בלוח הזמנים.

אנו מציעים את המהלכים הבאים:

1. מסירת אישורי הזכאות לסטודנטים עם קבלתם במכללה, והחתמת כל סטודנט על קבלת המסמך, כולל מודעות לתאריך תפוגתו.
2. שליחת תזכורת בדוא"ל לסטודנטים הזכאים שבועיים לפני פקיעת מועד הזכאות, כולל בקשת תשובה למכללה אם כבר פנו לבנק.
3. ריכוז ובדיקת בקשות של סטודנטים שלא מימשו זכאותם במועד ופנו למכללה בבקשת הארכה. המכללה תבדוק את הבקשות ותעביר אלינו רשימת סטודנטים שהמכללה ממליצה לקבל את בקשתם.

אני מקווה שמהלכים אלה יסייעו לסטודנטים הזכאים לקבל את המענקים במסגרת הזמן שנקבע וגם במקרים חריגים, בהם נמנע מהם לעשות זאת בזמן.

לשאלות או הבהרות נוספות בנושא זה ניתן לפנות לגב' סימה בורוכוב, בכתובת:

simabo@education.gov.il